

Anna Wangenheim
Inatsisartunut ilaasortaq, Demokraatit

§ 37 naapertorlugu apeqqutinu akissuteqaat – nr. 67/2021 grooming (tatiginnilersitsiniaasarneq) pillugu

Asasara Anna Wangenheim

18-06-2020
Sagsnr. 2021 - 11039
Akt nr. 17020359

Inatsisartut suleriaasaat naapertorlugu apeqqutigisimasannut qujanaq. Matuma ataani akissavakka.

Postboks 1029
3900 Nuuk
Tlf: +299 34 50 00
Email: ikin@nanaoq.gl
www.nanaoq.gl

Apeqqut 1: Nittartakkatigut inoqatinut attaveqaatigut kinguaassiuutitigut innarliisarnerit akiorniarlugit aamma toqqissisimasumik pissusilersornissamut ilinniartitsinernut pædofilillu tatiginnilersitsiniaasarnerinut akiuiniarnermut meeqqat atuarfianni tigussaasumik suut suliniutigineqarpat.

Akissut: Apeqqut meeqqat atuarfiat pillugu siusinnerusukkut § 37 naapertorlugu apeqqutigineqareersumut qanippoq, tassani akissummit tigulaarneqarpoq:

072/2019 meeqqat atuarfianni digitalimik atuartsineq pillugu (apeqqut 1-imi akissummit tigulaagaq)

"Meeqqat atuarfianni atuartsissummi inuttut ineriartornermi sammisat tamakku suliarinissaat pissusissamisussagalarpoq, digitaliusunillu pilersitsisarnerit suliaqartarnerillu aamma atuartsissutini suliaasaqarfinnilu tamani tamanna atuartsinerni qarasaasialerinerit ilanngunneqarneranni nalinginnaasumik ilanngunneqartussaavoq."

184/2018 kinguaassiuutitigut innarliisarnerit pillugit (apeqqut 2-mut akissummit tigulaagaq):
"Atuartsissummi 'Inuttut ineriartorneq'-mi immikkoortumi 'Inuttut ineriartorneq'-mi asanninneq, isumassuineq aamma kinguaassiuutit atortarnerat ilikkagassatut anguniagaareerput, matumani atuartut makku ilinniagassaat:

- *Kinguaassiuutit atorneri pineqartillugit, meeqqanut tunngatillugu, killiliisinnaanngitsunik inersimasoqartoq angisuunillu meeraqartoq ilisimassagaat*
- *Pisunut nuanniitsunut ulorianartunullu ilanngunnaveersaarnissartik sissuissagaat*
- *Kinguaassiuutitigut atornerlunneqarsimasunik pasitsaasaqarunik imaluunniit kinguaassiuutitigut atornerlunneqarsimagunik ikiorneqarnissartik tapersorneqarnissartillu pillugu sumut saaffiginninnissartik ilisimassagaat (nukarlerni ilikkagassatut anguniagassaneersut)*

Ulluinnarni ilinniartitsineq ilikkagassatut pilersaarutinut ilikkagassatullu anguniagassanut naapertuunnersoq nakkutigissallugu kommunalbestyrelsip akisussaaffigivaa.

Meeqqat atuarfianni ilikkagassatut pilersaarutit 2002-mili' atuutilerput – naallu oqariaatsit 'qarasaasiakktut inuit naapittarfii', 'toqqissilluni qarasaasialerisinnaaneq' aamma 'grooming' ilikkagassatut pilersaarutini imaluunniit inuttut ineriartornermi atuartitsissutiniluunniit allani ilikkagassatut anguniakkani immikkut ilaatinneqanngikkaluartut, ilinniartitsisut ilinniartitsinissaminnut piareersarnerminni ilinniartitsinerminnilu inuiaqatigiinni ineriartorneq malinnaavigigaat suliaasaqarfiillu ataasiakkaat iluanni pisut nutaanerpaat ilannguttassagaat pissusissamisoorpoq naatsorsuutigineqassallunilu, matumani digitaliusumik ineriartorneq kiisalu tusagassiuutit, isummallu imarisai nutaat ilanngullugit.”

Toqqissilluni qarasaasialerisinnaaneq immikkoortumut digitaliusumik pissusilersortarnermut ilaavoq, meeqqat atuarfianni suli ukkatarineqartumut. Tamanna periusissiani ilaapput ”Atuurfik digitaliusoq 2018 – 2019” aamma ”Inuiaqatigiit digitaliusut – Nuna tamakkerlugu digitaliseeriinermut periusissiaq 2018 – 2021” kiisalu ”PiSiu-mut periusissiaq 2021 – 2024”.

”Pimmatiginnitarneq akiorniarlugu Nuna Tamakkerlugu Periusissiaq”, UKA2021-mi saqqummiunneqartussami, aamma nakkarsaaneq aamma internetikkut pimmatiginnitarneq, internetikkut aarlerinaatit siammasinnerpaartaattut ukkatarineqarput.

Tamatuma saniatigut Paarisa Sex og Samfund suleqatigalugu meeqqat atuarfianni atuartunut angajullernut kinguaassiutinut tunngasunik ilinniartitsisarnermi ilinniartitsissutinik suliaqarpoq. Atortussani taakkunani aamma killiliisarneq aamma attaveqaatit ukkatarineqassapput.

Ilanngullugu sammisat digitaliusumik pilersitsisarnerit, toqqissilluni qarasaasialerisinnaaneq aamma killiliineq atuartitsissutini, meeqqat atuarfianni atuartitsissutini arlalinni fagini assigiinngitsuni atorneqartartuni ilaareerput – atortut digitaliusumik aamma atuakkanik kiisalu atortut kalaallisut qallunaatullu allassimasut pineqarput.

Meeqqanut, Inuusuttunut, Ilaqutariinnut Inatsisillu Atuutsinneqarnerannut Naalakkersuisoqarfimmit ilassutissanik aallernikuuvunga, taakku tulliuuttumik ilassuteqarput:
Nuna tamakkerlugu ”Inuusat atorlugit sungiusartitsisarneq” ingerlanneqartarpoq, tassani 9. klassit angajoqqaatut kiisalu angajoqqaanngorniarnermi pilersaarusiornermi ilinniartinneqartarput. Atuartitsinermi aamma kinguaassiutinut tunngasunik ilinniartitsisarneq ilaavoq, tassani killissat aamma killiliisarneq ukkatarineqarlutik.

Peqatigitillugu, Nuummi, 8. klassinut kinguaassiutinut tunngasunik ilinniartitsisoqartarpoq, ”Inuusuttumiit Inuusuttumut-suliniuummut” (ung-til-ung metoden) atatillugu. Matumani GUX-imi atuartut ilaatigut toqqissisimasumik pissuseqarnermi, killiliisarnermi kiisalu inoqatinut attaveqaatini qanoq ingerlasoqartarnersoq pillugu atuartitsisarput.

Apeqquut 2: Nittartakkatigut inoqatinut attaveqaatitigut kinguaassiutitigut innarliisarnerit akiorniarlugit aamma toqqissisimasumik pissusilersornissamut ilinniartitsinernut pædofilillu tatiginnilersitsiniaasarnerinut akiuniarnermut avataaniit assigisaannik suliaqartunik Naalakkersuisut qanoq annertutigisumik

¹ Ukiorli eqqortoq tassaavoq 1. august 2021

peqataatsippat, soorlu Kalaallit Nunaanni Pinerluttaalisitsinermut Isumasioqatigiit, Meeqqat oqaaseqartartuat aamma Red Barnet?

Akissut: Naalackersuisut, matuma ataani naalackersuisoqarfiit aamma aqutsisoqarfiit assigiinngitsut, suliniutit attuumassuteqartut pillugit ingerlaavartumik avataani suliaqartut suleqatigisarpaat, soorlu Kalaallit Nunaanni Pinerluttaaliisitsinermut Isumasioqatigiit, Meeqqat Illersuisuat imaluunniit Red Barnet. Tamanna assersuutigalugu suleqatigiissitani imaluunniit malinnaatitaasuni pisinnaavoq.

Apeqqu 3: Meeqqat atuarfianni ilinniartitsinermut ilitsersuutini ilikkagassatullu anguniagassani ullumikkut nittartakkatigut inoqatinut attaveqaatit, toqqissisimasumik nittartakkanik atuineq tatiginnilersitsiniaasarnerillu ilaatinneqarpat, taamaangippallu: Qaqugu Naalackersuisut naatsorsuutigaat, taakku ilinniartitsinermut ilitsersuutini ilikkagassatullu anguniagassani nutaani atuutillerneqarnissaat?

Akissut: Apeqqu 1-imut akissummi ersertutut oqariaatsit qarasaasiakkut inuit naapittarfii, toqqissilluni qarasaasialerisinnaaneq aamma grooming meeqqat atuarfianni ilikkagassatut pilersaarutini imaluunniit inuttut ineriartornermi atuartsissutiniluunniit allani ilikkagassatut anguniakkani atuuttuni immikkut ilaatinneqanngillat.

Ilinniartitaanermut Aqutsisoqarfiup Ilinniartitaanermut, Kultureqarnermut, Timersornermut Ilageeqarnermullu Naalackersuisoqarfiup ataaniittumi meeqqat atuarfianni ilikkagassatut pilersaarutininik misissuineq aallartisaleruttorpaa. Ilikkagassatut pilersaarutit ilikkagassatut anguniakkanik taakkunungalu atasunik ilitsersuutininik imaqarput. Ilikkagassatut anguniakkat 2022-mi naammassineqassasut naatsorsuutigineqarput, suliaq ataatsimut 2023-mi naammassissasoq naatsorsuutigineqarluni.

Ilinniartitaanermut Aqutsisoqarfiup pilersaarutigaa ilikkagassatut anguniakkanik siammasissunik pingaarnernillu suliaqarnissaq, taamaattumik naatsorsuutigineqanngilaq, qarasaasiakkut inuit naapittarfiinik atuineq, toqqissilluni qarasaasialerisinnaaneq aamma grooming pillugit aalajangersimasumik ilikkagassatut anguniakkanik suliaqartoqassasoq. Taarsiullugu suliaasaqarfiit ilikkagassatut anguniakkanut ilitsersuutininut ilaasunut ilanngunneqassapput.

Apeqqu 4: Tatiginnilersitsiniaasarnermut toqqissisimasumillu nittartakkanik atuinerneq ilinniutinik naammasseriikkanik Naalackersuisut pisereersimanerlutik taakkualu kalaallisuunngortinneqareersimappat?

Akissut: Ilinniartitaanermut Aqutsisoqarfiup ilinniutinik naqiterisitsisarfiata Ilinniusiorfiup atugassaq "Inuit attaveqatigiittarfii" nutsernikuuua, taanna inuit attaveqatigiittarfiinut Facebook, Instagram aamma Youtube-mut tunngavoq. Tamatuma saniatigut atuakkami ilanngunneqarput assersuutigalugit inuit attaveqatigiittarfiinik atuisinnaasut ukiuisa killingi, assinik, filmilianik aamma allakkanik siammarterisarneq, inuit attaveqatigiittarfiini pimmatiginninneq, MeToo aamma internetikkut kina attaveqatiginerlugu qularutiginnilluni isummersinnaaneq. Atuakkaq naanerani meeqqat inuusuttullu toqqissilluni internetersinnaanermut ikiuutinik arlalinnik siunnersuuteqartoqarpoq.

Atuagaq Ilinniartitaanermut Aqutsisoqarfiup ibogsportal-ianut Iserasuaat.gl-imut ilanngunneqarpoq 10. juni 2021, meeqqallu atuarfiinut tamanut atuaganngorlugu ukiakkut 2021-p ingerlanerani nassiussuunneqassalluni.

Ilinniartitaanermut Aqutsisoqarfiutaaq WiFive nutsernikuuua, tassani isumannaatsumik digitalimi pissusilersortarneq ukkatarineqarpoq. Anguniagaavoq meeqqat inuusuttullu internetikkut isumannaatsuunissaasa siuarsarnissaa, kiisalu ataatsimut isigalugu digitalimi isumannaatsumik qularutiginnillunilu pissusilersortarnissap eqqumaffigineqarnissaa – meeraannaanngitsuni inuusuttuinnaanngitsunilu, aammali taakku angajoqqaavini. Atortussat akeqanngillat, taakkulu kalaallisut oktober 2020-mili pissarsiarineqarsinnaapput.

Ilinniartitaanermut Aqutsisoqarfiup ingerlaavartumik nalilersortarpai ilinniutinik naqiterisartunit allanit ilinniartitaanermut atugassat, tassani nutserinissaq siunertaralugu, kiisalu meeqqat atuarianni faginat kiisalu fagini suliaqarfinnut ilinniartitsinermi atugassanik nutserinissaq pillugu ingerlaavartumik isumaqatigiissusiortoqartarpoq.

Apeqqu 5: Naalackersuisut Red Barnet-imut isumaqatigiissuteqareernerlutik imaluunniit isumaqatigiissuteqarnialikkersaarnepat Red Barnet-ip tatiginnilersitsiniaasarnermut nittartakkatigullu kinguaassiutitigut atornerluisarnermut akiuniarnermut ilinniusiaannik atuinissamut?

Akissut: Maannakkorpiaq atortussanik atuinissaq pillugu peqatigiiffinnut isumaqatigiissuteqarnissaq pilersaarutigineqanngilaq.

Peqatigiiffiit soorlu Red Barnet ilinniartitsissutinik suliaqarnissamut aallartisaasarput, atuartitsisunut akeqanngitsumik atornerqarsinnaasunik. Ilinniartitaanermut Aqutsisoqarfik aqutsisoqarfiup nittartagaani taakkununga innersuussisarpaq linkinillu ikkussisarluni.

Assersuutigalugu Red Barnet Grønland-ip Pisiu, Kalaallit Nunaanni Pinerluttaaliisitsinermut Isumasioqatigiit peqatigalugu, atuartitsinermi atortoq "Chat Paaralugu" Red Barnet Danmark-imeersoq nutsernikuuua. Atortoq "Chat Paaralugu" Red Barnet Grønland-ip nittartagaani akeqanngitsumik aaneqarsinnaavoq. Inuit attaveqatigiittarfiinik atuneq aamma grooming MIO-p atuartitsinermi atortuanut "Uangaana timiga", meeqqat atuarianni 4.-7. klassinut saaffiginnittumi ilaapput.

Inussiarnersumik inuulluaqqusillunga

Peter Olsen